

งบกระแสเงินสดและการจัดทำงบกระแสเงินสด

ดร.วรศักดิ์ ทูมมานนท์

รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีฯ

- งบกระแสเงินสดถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินที่สมบูรณ์
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนแปลงในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด โดยจำแนกกระแสเงินสดในระหว่างงวดเป็นเงินสดจาก
 - กิจกรรมดำเนินงาน
 - กิจกรรมลงทุน และ
 - กิจกรรมจัดหาเงิน
- ไม่ต้องอาศัยสมมติฐานในการจัดทำ แต่ต้องจัดทำขึ้นตามข้อกำหนดของบทที่ 7 ของ TFRS for SMEs

- กิจการ NPAEs ต้องเริ่มจัดทำสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562
 - สนับสนุนว่าถ้าทำได้ก่อน น่าจะดี
 - กรณีเป็น บ แม่ /บ ลูก ทำงบรวม งบรวมต้องรวมถึง
 - งบกระแสเงินสดรวม

- ช่วยให้เห็นกระแสเงินสดรับและจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม
 - ดำเนินงาน → สภาพคล่องจากการดำเนินงาน
 - ลงทุน → การเติบโตของกำไรในอนาคต เมื่อเทียบกับ **free cash flow**
 - จัดหาเงิน → การพึ่งพิงเงินทุนจากภายนอก

ข้อมูลเหล่านี้จะไม่สามารถมองเห็นได้จากงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน
- ช่วยที่สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับกระแสเงินสดรับและจ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การซื้อทรัพย์สิน โดยการก่อหนี้ในรอบบัญชีปัจจุบัน (ซึ่งเปิดเผยไว้ในหมายเหตุฯ)

- บทที่ 7 กำหนดให้กิจการเปิดเผย **Non-cash transaction**

- รายการที่ยังไม่กระทบเงินสดในปีที่ผ่านมา แต่จะกระทบเงินสดในอนาคต และ

- รายการที่ทำให้ฐานะการเงินรอบบัญชีที่ผ่านมาเปลี่ยนแปลงไป

- เช่น กรรมการยกหนี้ให้บริษัทในระหว่างปีที่ผ่านมา

dr. เงินกู้กรรมการ **XX**

cr. ส่วนเกินทุนจากกรรมการยกหนี้ให้ **XX**

(กรอบแนวคิด : รายการที่เจ้าของนำมาลง ไม่ว่าจะเป็
นทุนมาลง แผลงหนี้มาเป็นทุน เจ้าของยกหนี้ให้กิจการ ไม่
ถือเป็นรายได้ แต่เป็นบัญชีส่วนทุน)

- ถ้าทำได้ ควรแสดงเงินสดที่จ่ายเพื่อลงทุนใน ทส
ถาวร เป็น **2** บรรทัด
 - เงินสดจ่ายเพื่อซื้อ ทส ถาวรเพื่อเปลี่ยน
ทดแทน (**replacement**)
 - เงินสดจ่ายเพื่อซื้อ ทส ถาวรเพื่อขยายการ
ดำเนินงาน (**expansion**)

สร้างสูตรเพิ่มเติม

cash flow adequacy

= (กระแสจากดำเนินงานสุทธิ - เงินสดจ่าย
เพื่อซื้อ ทส ถาวรเพื่อเปลี่ยนแทน - เงินสดจ่าย
คืนหนี้เงินกู้ระหว่างปี) / เงินสดจ่ายเพื่อซื้อ ทส
ถาวรเพื่อขยายดำเนินงาน

- เจ้าของกิจการ
 - กำไรดี แต่ขาดสภาพคล่อง
 - ขาดทุน อยู่ได้ได้ไงมาโดยตลอด
 - เงินเข้าออกไปทางไหนบ้าง
- สถาบันการเงิน
 - เงินสดทำได้จากดำเนินงานพอ
 - จ่ายดอกเบี้ยได้มากน้อยขนาดไหน
 - เงินต้นจ่ายคืนได้ขนาดไหน

- **กรมสรรพากร**

**—เสียภาษีน้อยจัง แต่กระแสเงิน
สดจากดำเนินงานดูดีจัง**

- ใช้ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำ
ประมาณการกระแสเงินสดที่ได้จัดทำขึ้นในอดีต (วิเคราะห์
ผลต่างระหว่างกระแสเงินสดรับและจ่ายที่เกิดขึ้นจริงกับ
ประมาณการกระแสเงินสดรับและจ่าย)
 - ต่อเมื่องบกระแสเงินสดแสดงกระแสเงินสดจากดำเนินงาน
วิธีทางตรง (ในทางปฏิบัติกิจการมักไม่ทำวิธีนี้)

รายการเทียบเท่าเงินสด (cash equivalent)

- ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการจ่ายชำระภาระผูกพันระยะสั้นมากกว่าเพื่อการลงทุนหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น
- เงินลงทุนที่จะถือได้ว่าเป็นรายการเทียบเท่าเงินสดจะต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้ และต้องมีความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่า
- เงินลงทุนจะถือเป็นรายการเทียบเท่าเงินสดได้ก็ต่อเมื่อเงินลงทุนนั้นมีวันถึงกำหนดในระยะเวลาสั้น (3 เดือนหรือน้อยกว่านับจากวันที่ได้มา)

- ตามปกติจะพิจารณาว่าเป็นกิจกรรมจัดหาเงิน
- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารที่มีลักษณะจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารเงินสดของกิจการ
 - ให้รวมเป็นองค์ประกอบของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
 - ข้อตกลงกับธนาคาร ในลักษณะนี้จะเห็นได้จากการที่ยอดคงเหลือในบัญชีเงินฝากธนาคารมักเปลี่ยนแปลงผันผวนจากยอดบวกเป็นยอดเงินเบิกเกินบัญชี

- งบกระแสเงินสดต้องแสดงกระแสเงินสดในระหว่างงวด โดย
จำแนกเป็นกระแสเงินสดจาก
 - กิจกรรมดำเนินงาน
 - กิจกรรมลงทุน และ
 - กิจกรรมจัดหาเงิน

- เกิดจากกิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้ของกิจการ
- โดยทั่วไปจะเป็นผลมาจากรายการต่างๆ และเหตุการณ์อื่นที่เกิดขึ้นในการคำนวณกำไรหรือขาดทุน → รายได้หรือ คชจ ที่คำนวณตามเกณฑ์คงค้าง มักมีกระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องเกิดจากกิจกรรมดำเนินงาน
- คำถาม ดอกเบี้ยรับที่รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง กระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องเป็นกิจกรรมอะไร
 - หากเราไม่ใช่สถาบันการเงิน เช่น เราเป็นธุรกิจผลิตสินค้า ก็ควรจำแนกกระแสเงินสดรับค่าดอกเบี้ยเป็นกิจกรรมลงทุน
 - ดอกเบี้ยจ่าย → กระแสเงินสดจ่ายค่าดอกเบี้ยถือเป็นกิจกรรมจัดหาเงิน

• TFRS for SMEs

- ให้รับรู้เป็น คชจ ในงวดที่เกิด แม้เกิดระหว่างงานก่อสร้าง
- สภาฯ จัดทำแนวปฏิบัติเปิดทางเลือกให้ **cap** ตท กู้ยืมในงานก่อสร้างได้
 - มีไว้ใช้งานเอง กระแสเงินสดจ่ายเป็นค่าดอกเบี้ยเป็นกิจกรรมลงทุน
 - มีไว้เพื่อขายเป็นกิจกรรมดำเนินงาน

เงินมัดจำ

- **ดู underlying asset + intention** ใน
การใช้ (เพื่อขาย/ใช้งานเอง)
 - ค่า ท ส ถาวร เช่น เงินมัดจำที่ดินเอามาใช้งานเอง →
ลงทุน
 - ค่าวัสดุดิบ → ดำเนินงาน

- **คุณ underlying asset** ที่ไปเอาประกัน
 - สินค้ายเสียหาย/สูญหาย → ดำเนินงาน
 - โรงงาน เครื่องจักร เสียหาย → ลงทุน
- บางกรณี ทำประกัน **Business Interruption**
 - สินไหม ได้รับจากธุรกิจหยุดชะงัก → ดำเนินงาน

- เงินสดรับจากการขายสินค้าและการให้บริการ
- เงินสดรับจากรายได้ค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า และรายได้อื่น
- เงินสดจ่ายผู้ขายสำหรับสินค้าและบริการ
- เงินสดจ่ายแก่พนักงานและจ่ายแทนพนักงาน
- เงินสดจ่ายหรือได้รับคืนค่าภาษีเงินได้ ยกเว้นรายการดังกล่าวสามารถระบุเจาะจงได้กับกิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน
- เงินสดรับและจ่ายจากเงินลงทุน เงินให้กู้ยืม และสัญญาอื่นที่ถือไว้เพื่อซื้อขายหรือเพื่อค้า ซึ่งมีลักษณะคล้ายสินค้าคงเหลือที่ซื้อมาเพื่อขายต่อ

- ปีที่ผ่านมา มีกำไรจากการขาย ทส ที่เลิกใช้ งาน **20** ล้าน ภาษีเงินได้เสียไปสำหรับปี ที่ผ่านมาและเกี่ยวข้องกับกำไรจำนวนนี้ = **$20 \times 20\% = 4$** ล้าน ก็ควรแสดง เป็นกิจกรรมลงทุน

ตย เช่น

- กรรมการยกหนี้ให้กิจการ **30**
ด้านบาท ถือเป็นรายได้ทางภาษี
→ มีภาษีที่เกี่ยวข้อง = **30 x**
20% = 6 ด้าน → ควร
แสดงเป็นกิจกรรมจัดหาเงิน

- ต้องแสดงกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานโดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้
 - วิธีทางตรง ซึ่งแสดงเงินสดรับและเงินสดจ่ายตามลักษณะของรายการหลักที่สำคัญ หรือ
 - วิธีทางอ้อม ซึ่งแสดงด้วยยอดกำไรหรือขาดทุนปรับปรุงด้วย
 - ผลกระทบของรายการที่ไม่เกี่ยวกับเงินสด (non-cash)
 - รายการค้างรับ ค้างจ่ายของเงินสดรับหรือเงินสดจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในอดีตหรือในอนาคต (changes in operating assets and liabilities)
 - รายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดจากการลงทุนหรือการจัดการเงิน (non-operation)

- ถ้าทำได้

- มองเห็นเงินสดรับ และจ่ายเป็นแต่ละเรื่อง

- สามารถนำไปเทียบเงินสดรับและจ่ายตาม
งบประมาณเงินสด

- วิเคราะห์หาสาเหตุว่าทำไมมันต่างกัน

- เหมาะที่จะเป็น **managerial report**

ทางอ้อม

หรือวิธีกระทบยอด

- ใช่ว่าไม่มี ปรย
- ช่วยให้ผู้ใช้งบมองเห็นสาเหตุที่ทำให้กระแสเงินสดจากดำเนินงานต่างจากกำไรทางบัญชี โดยดูจากรายการที่นำมาปรับปรุงกำไร
 - **Non-cash** เช่น ค่าเสื่อม หนี้จะสูญ
 - **Non-operation** เช่น กำไรจากการขาย ทส ดอกเบี้ยรับ ปั่นผลรับ
 - การเปลี่ยนแปลงใน สท และ หส ดำเนินงาน เช่น ลูกหนี้การค้า (เพิ่ม) ลดลง เจ้าหนี้การค้า เพิ่ม (ลด)
 - เหมาะเป็นทั้ง **managerial/financial report**

	2558	2557
	(พันบาท)	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสำหรับปี	53,716,191	36,959,898
รายการปรับปรุง		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	20,769,968	18,062,136
ดอกเบี้ยรับ	(923,470)	(794,609)
ดอกเบี้ยจ่าย	7,867,603	8,000,328
ผลกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ยังไม่เกิดขึ้น	(117,820)	(156,009)
ค่าเพื่อมูลค่าสินค้าลดลง (กลับรายการ)	(707,213)	511,877
รายได้เงินปันผล	(2,427,181)	(4,053,581)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ของพนักงาน	542,144	691,480
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	(10,293,046)	(6,108,455)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	6,076,816	4,967,683
ผลกำไรจากการขายเงินลงทุน ผลขาดทุนจากการด้อยค่า ของค่าความนิยมและเงินลงทุน และอื่นๆ	(1,289,389)	218,737
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ และหนี้สินดำเนินงาน	<u>73,214,603</u>	<u>58,299,485</u>
		25

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

Department of Business Development

สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

สินค้าคงเหลือ

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น) - สุทธิ

หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

หนี้สินหมุนเวียนอื่น

ภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง) - สุทธิ

เงินสตรับจากการดำเนินงาน

จ่ายภาษีเงินได้

เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน

FAP

FEDERATION OF ACCOUNTING PROFESSIONS

(1,873,709) (1,332,847)

709,352 2,303,720

696,830 (581,233)

219,700 209,579

(247,827) 599,219

1,372,399 (6,531,108)

284,539 575,532

(293,008) (319,467)

(993,591) (219,538)

370,339 (6,494,581)

73,337,115 52,404,123

(5,590,087) (4,915,468)

67,747,028 47,488 26

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) - สุทธิ	(2,952,924)	1,596,796
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	<u>19,030,720</u>	<u>17,433,924</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	<u><u>16,077,796</u></u>	<u><u>19,030,720</u></u>
ข้อมูลงบกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม		
รายการที่ไม่ใช่เงินสด		
เงินปันผลค้างรับ	42,392	205,359
เจ้าหนี้คงค้างที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,825,973	1,749,807

- เกิดจากการซื้อและขายสินทรัพย์ระยะยาวและเงินลงทุนอื่นที่ไม่รวมเป็นรายการเทียบเท่าเงินสด เช่น หลักทรัพย์เพื่อค้า เงินฝากประจำที่มีระยะเวลาครบกำหนด
 - ไม่เกิน 3 เดือน แต่จะต่ออายุก่อนข้างแน่
 - เกิน 3 เดือน
- รวมถึงเงินฝากติดภาระผูกพัน/เงินให้กู้ยืมไม่ว่าสั้น หรือยาว

- เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (รวมถึงที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่กิจการสร้างขึ้นเอง) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและสินทรัพย์ระยะยาวอื่น
- เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและสินทรัพย์ระยะยาวอื่น
- เงินสดจ่ายเพื่อได้มาซึ่งตราสารทุนหรือตราสารหนี้ของกิจการอื่น และส่วนได้เสียร่วมการร่วมค้า
- เงินสดรับจากการขายตราสารทุนหรือตราสารหนี้ของกิจการอื่น และส่วนได้เสียในการร่วมค้า

- เงินสดจ่ายล่วงหน้าและเงินให้กู้ยืมแก่บุคคลอื่น
- เงินสดรับชำระคืนจากเงินจ่ายล่วงหน้าและเงินให้กู้ยืมแก่บุคคลอื่น

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

รับดอกเบี้ย		830,013	753,975
รับเงินปันผล		5,728,314	9,399,298
เงินลงทุนชั่วคราว		(10,480,866)	(1,045,966)
เงินลงทุนเพื่อขาย		(33,541,064)	(20,445,889)
เงินลงทุนในบริษัทร่วม การร่วมค้าและบริษัทอื่น		(405,789)	(2,661,253)
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อบริษัทย่อย	4	(1,485,942)	(1,111,881)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนและรับคืนทุน		35,078,524	21,652,134
จ่ายภาษีเงินได้จากการขายเงินลงทุน		(371,349)	(157,275)
ซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		(41,683,869)	(39,627,885)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		248,800	378,228
ซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		(1,385,809)	(1,267,925)
รับชำระเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันและกิจการอื่น		90,264	24,470
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน		(421,625)	(304,155)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน		(47,800,398)	(34,414,124)

- เกิดจากกิจกรรมที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงขนาดและส่วนประกอบของส่วนของผู้ถือหุ้นและเงินกู้ยืมของกิจการ

ตัวอย่างของกระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

- เงินสดรับจากการออกหุ้นหรือตราสารทุนอื่น/ เงินสดจ่ายค่าที่ปรึกษาทางการเงินในการออกหุ้นเพิ่มทุน
- เงินสดจ่ายให้ผู้เป็นเจ้าของเพื่อซื้อหรือไถ่ถอนหุ้นของกิจการนั้น (เงินสดจ่ายเจ้าของเมื่อลดทุน)
- เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้ เงินกู้ยืม ตั๋วเงิน พันธบัตร การจำนอง และเงินกู้ยืมระยะสั้นหรือระยะยาวอื่น
- เงินสดที่จ่ายชำระเงินกู้ยืม
- เงินสดจ่ายโดยผู้เช่าเพื่อลดจำนวนคงเหลือของหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับสัญญาเช่าการเงิน (ทั้งต้น และดอกเบี้ย)

- แต่ถ้าจ่ายค่าเช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน ถือเป็นเงินจ่ายออกในกิจกรรมดำเนินงาน

Q: กรณีซื้อเครื่องจักรโดยก่อก่อนนี้ เช่น เจ้าหนี้ **TR** ต่อมา จ่ายเงินให้เจ้าหนี้ เป็นกิจกรรมอะไร ? จัดหาเงิน

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

เงินกู้ยืม

จ่ายดอกเบี้ย	(8,072,053)	(8,240,016)
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	3,346,170	(455,204)
เงินสคริป (จ่าย) จากเงินกู้ยืมระยะสั้น	26,753	(54,870)
เงินสคริปจากหนี้สินระยะยาว	2,825,506	8,578,412
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินระยะยาว	(15,230,830)	(8,218,923)
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	(48,100)	(793,059)
เงินสคริปจากการออกหุ้นกู้	39,899,660	24,918,630
เงินสดจ่ายจากการไถ่ถอนหุ้นกู้	(24,885,735)	(14,963,863)
เงินกู้ยืมเพิ่มขึ้น (ลดลง) - สุทธิ	(2,138,629)	771,107

จ่ายเงินปันผล

จ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	(17,349,719)	(14,955,629)
จ่ายเงินปันผลให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(3,912,148)	(885,820)
รวมจ่ายเงินปันผล	(21,261,867)	(15,841,449)

การได้มาและการเพิ่มทุนซึ่งส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	500,942	3,592,607
--	---------	-----------

เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(22,899,554)	(11,477,735)
---	---------------------	---------------------

FAP

FEDERATION OF ACCOUNTING PROFESSIONS

และกิจกรรมจัดหาเงิน

- ต้องแยกแสดงเงินสดรับและเงินสดจ่ายตามลักษณะรายการที่สำคัญที่เกิดจากกิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน
 - ห้ามนำเงินสดรับ/เงินสดจ่ายที่เกิดจากรายการที่เป็นระยะยาวมาแสดงเป็นยอดหักกลับ เช่น เงินสดรับจากขาย ทส ถาวร ห้ามกลับกับเงินสดจ่ายเพื่อซื้อ ทส ถาวร
 - แต่เงินสดรับ/จ่ายที่เกิดจากรายการระยะสั้นและเกิดบ่อยครั้ง เช่น เงินเบิกเกินฯ ไม่จำเป็นต้องแสดงเงินเบิกเพิ่ม เงินเบิกจ่ายคืนไป คนละบรรทัด

- ต้องเปิดเผยกระแสเงินสดรับ และกระแสเงินสดจ่ายสำหรับ ดอกเบี้ยและเงินปันผลแยกเป็นรายการต่างหาก
- ต้องจัดประเภทแต่ละรายการเข้าเป็นกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน หรือกิจกรรมจัดหาเงินในแต่ละงวดโดย สม่ำเสมอ

Business Model

รายการ	ดำเนินงาน	ลงทุน	จัดหาเงิน
ดอกเบียรับ	x หากกิจการเป็นธุรกิจ ด้านลงทุน/สถาบัน การเงิน	x หากกิจการไม่ใช่ธุรกิจ ด้านการลงทุน/สถาบัน การเงิน	
ดอกเบียจ่าย	x หากกิจการเป็นสถาบัน การเงิน/นำดอกไป cap ในสินค้ำระหว่างพัฒนา	X หากนำดอกไป cap งานก่อสร้างเพื่อใช้งาน เอง	x หากกิจการไม่ใช่ สถาบันการเงิน
เงินปันผลรับ	X หากกิจการเป็น pure holding company	x หากกิจการไม่ใช่ pure holding company	
เงินปันผลจ่าย* ไม่ขึ้นกับ Business Model	X อยากรู้ให้ผู้ใช้งบ มองเห็นว่าเงินสดจาก ดำเนินงานหลังหักปันผล เหลือเท่าไร		X หากมองว่าเป็น return ไปยังผู้ถือหุ้น

ภาษีเงินได้

- ต้องแสดงกระแสเงินสดที่เกิดจากภาษีเงินได้เป็นรายการแยกต่างหากและต้องจัดประเภทเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เว้นแต่ในกรณีที่ระบุ โดยเฉพาะจงได้ว่าเป็นกิจกรรมจัดหาเงินและกิจกรรมลงทุน
- หากมีการปันส่วนกระแสเงินสดที่เกิดจากภาษีไปสู่กิจกรรมมากกว่าหนึ่งประเภท ต้องเปิดเผยยอดรวมของภาษีจ่ายทั้งหมดด้วย

- รายการลงทุนและรายการจัดหาเงินที่มีได้มีการใช้เงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด
 - ต้องไม่นำมาแสดงในงบกระแสเงินสด
 - ต้องเปิดเผยไว้ในส่วนอื่นของงบการเงินเพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่เกี่ยวกับกิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงินเหล่านั้น
 - ส่วนอื่นหมายถึง
 - ต่อท้ายงบกระแสเงินสด หรือ
 - ในหมายเหตุประกอบงบ

คำถาม รายการต่อไปนี้ถือเป็น **non-cash ???**

- กิจการมีการตีราคา ทศ ใหม่ (ตามทางเลือกใน **TFRS for SMEs**) → ฐานะเปลี่ยนแปลง ต้องเปิด
- กิจการมีการ **MTM** เงินลงทุนเพื่อขาย เหมือนเมื่อกี้
- กิจการมีการจ่ายหุ้นปันผล

dr. กำไรสะสม **xx**

cr. ทุน (par) **xx**

แม้ส่วนเจ้าของโดยรวมไม่เปลี่ยนจำนวน แต่องค์ประกอบของส่วน
เจ้าของเปลี่ยนไป กำไรสะสมลดลง ทำให้จ่ายปันผลในอนาคตทำได้
น้อยลง

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) - สุทธิ	(2,952,924)	1,596,796
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	19,030,720	17,433,924
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	<u>16,077,796</u>	<u>19,030,720</u>
ข้อมูลงบกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม		
รายการที่ไม่ใช่เงินสด		
เงินปันผลค้างรับ	42,392	205,359
เจ้าหนี้คงค้างที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,825,973	1,749,807

	2558	2557
	(ล้านบาท)	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	11,008	14,716
เงินลงทุนชั่วคราวที่มีสภาพคล่องสูง	5,037	4,280
เงินสด (ในกองทุนส่วนบุคคล)	33	35
รวม	16,078	19,031

- ต้องเปิดเผยจำนวนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่มี
นัยสำคัญที่ถือ โดยกิจการแต่ไม่อาจนำไปใช้โดยกิจการ โดยให้มี
คำชี้แจงของฝ่ายบริหารประกอบด้วย

แหล่งข้อมูลจัดทำบกระแสเงินสด

- ยอดบัญชีสต็อก หนี้สิน ทุน กำไรสะสม ในงบทดลองเปรียบเทียบ
- หารายละเอียดการเคลื่อนไหวของบัญชีที่เป็น **long-term**
 - การขาย/ซื้อ ทร ระยะยาว + กำไรหรือขาดทุนจากการขาย
+ ค่าเสื่อมสะสมจนถึงวันที่ขาย ทร นั้น
 - การให้กู้ยืมระยะยาว ไม่ว่าจะให้กู้เพิ่มหรือเรียกเงินให้กู้คืน
 - การกู้ยืมระยะยาว ไม่ว่าจะกู้เพิ่มหรือจ่ายคืนเงินกู้

- ระบุจำนวนค่าเสื่อม
และค่าตัดจำหน่ายใน
ระหว่างปี

- งบกำไรขาดทุนของปีปัจจุบัน

Dr. เงินสดรับจากขายอุปฯ40

ค่าเสื่อมสะสม 170

cr. อุปกรณ์ 200

กำไรจากขาย 10

โจทยฝึกปฏิบัติการ
ร.ศ. ดร. วรศักดิ์ ทุมมานนท์

บริษัท ก จำกัด เป็นธุรกิจขนาดย่อม ดำเนินธุรกิจซื้อขายไป ต่อไปนี้เป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการ
จัดทำงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25X2

รายการ	25X2	25X1
ยอดดุลเดบิต		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	356	280
เงินลงทุนชั่วคราว	600	200
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	430	410
ดอกเบี้ยค้างรับ	5	10
เงินให้กู้ยืมแก่กรรมการ	110	160
สินค้าคงเหลือ	180	205
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	80	90
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	2,760	2,500
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	920	920
รวมเดบิต	5,441	4,775
ยอดดุลเครดิต		
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	30	20
ค่าเสื่อมราคาสะสม	610	500
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสะสม	380	320
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น	290	150
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	200	375
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	60	0
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	130	40
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	5	24
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	20	30
เงินปันผลค้างจ่าย	111	100

เงินกู้ยืมระยะยาว	500	300
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	2,000	2,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	180	180
สำรองตามกฎหมาย	50	45
กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	875	691
รวมเครดิต	5,441	4,775

ข้อมูลเพิ่มเติม

บริษัท ก จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25x2

ค่าขาย		3,570
รายได้อื่นๆ:		
กำไรจากการขายอุปกรณ์	10	
ดอกเบี้ยรับ	<u>20</u>	<u>30</u>
รวมรายได้		3,600
<u>หัก ต้นทุนขาย</u>	1,700	
ค่าใช้จ่ายในการขาย	890	
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	610	
ดอกเบี้ยจ่าย	20	
ภาษีเงินได้	<u>80</u>	<u>3,300</u>
กำไรสุทธิ		<u>300</u>

ในระหว่างปี 25x2

- 1) ไม่มีการตัดหนี้สูญใดๆ
- 2) ซื้ออุปกรณ์เป็นจำนวน 460 บาท จ่ายชำระเงินแล้วเป็นจำนวน 400 บาท ส่วนที่เหลือจำนวน 60 บาท ยังคงติดค้างชำระ
- 3) ขายอุปกรณ์ราคาทุน 200 บาท ไปในราคา 40 บาท ค่าเสื่อมราคาสะสมจนถึงวันที่ขายมีจำนวน 170 บาท
- 4) จ่ายคืนเงินกู้ระยะยาวที่ครบกำหนด 100 บาท

- 5) กู้เงินระยะยาวเพิ่มเติมจำนวน 300 บาท
- 6) ประกาศจ่ายเงินปันผลจำนวน 111 บาท
- 7) ตั้งสำรองตามกฎหมายจำนวน 5 บาท

นอกจากนี้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายประจำปี 25x2 มีจำนวน 280 บาท และ 60 บาท ตามลำดับ

กระดาษทำการงบกระแสเงินสด - วิธีทางอ้อม

รายการ	ยอด คงเหลือ 31 ธ.ค. 25X2		เดบิต	เครดิต	ยอด คงเหลือ 31 ธ.ค. 25X1
ยอดดุลเดบิต					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	356				280
เงินลงทุนชั่วคราว	600				200
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	430				410
ดอกเบี้ยค้างรับ	5				10
เงินให้กู้ยืมแก่กรรมการ	110				160
สินค้าคงเหลือ	180				205
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	80				90
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	2,760				2,500
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	920				920
รวมเดบิต	5,441				4,775
ยอดดุลเครดิต					
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	30				20
ค่าเสื่อมราคาสะสม	610				500
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสะสม	380				320
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น	290				150
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	200				375
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	60				0
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	130				40
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	5				24
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	20				30
เงินปันผลค้างจ่าย	111				100
เงินกู้ยืมระยะยาว	500				300

ทุนที่ออกและชำระแล้ว	2,000					2,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	180					180
สำรองตามกฎหมาย	50					45
กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	875					691
รวมเครดิต	5,441					4,775
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน						
กำไรสุทธิ						
ดอกเบี้ยรับ						
ดอกเบี้ยจ่าย						
ภาษีเงินได้						
หนี้สงสัยจะสูญ						
ค่าเสื่อมราคา						
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน						
กำไรจากการขายอุปกรณ์						
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลง						
สินค้าคงเหลือ (เพิ่มขึ้น) ลดลง						
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (เพิ่มขึ้น) ลดลง						
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)						
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)						
เงินสดได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน						
ภาษีเงินได้						
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)						
เงินสดจ่ายเป็นค่าภาษีเงินได้						
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน						
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน						
ดอกเบี้ยรับ						
ดอกเบี้ยค้างรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลง						
เงินสดรับเป็นค่าดอกเบี้ย						

เงินลงทุนชั่วคราว (เพิ่มขึ้น) ลดลง						
เงินให้กู้ยืมแก่กรรมการ (เพิ่มขึ้น) ลดลง						
เงินสหรับจากการขายอุปกรณ์						
เงินสดจ่ายซื้ออุปกรณ์						
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน						
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน						
ดอกเบี้ยจ่าย						
ดอกเบี้ยค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)						
เงินสดจ่ายเป็นค่าดอกเบี้ย						
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง)						
เงินสหรับจากกู้ยืมระยะยาว						
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว						
เงินปันผลจ่าย						
เงินปันผลค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)						
เงินสดจ่ายปันผล						
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน						

บริษัท ก จำกัด
งบกระแสเงินสด - วิธีทางอ้อม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25x2

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

กำไรสุทธิสำหรับปี	300
รายการปรับปรุง	
ดอกเบี้ยรับ	(20)
ดอกเบี้ยจ่าย	20
ภาษีเงินได้	80
หนี้สงสัยจะสูญ	10
ค่าเสื่อมราคา	280
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	60
กำไรจากการขายอุปกรณ์	<u>(10)</u>
	720

การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน

ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(20)
สินค้าคงเหลือ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	25
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (เพิ่มขึ้น) ลดลง	10
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(175)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)	<u>90</u> <u>(70)</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	650
เงินสดจ่ายเป็นค่าภาษีเงินได้	<u>(90)</u>
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	<u>560</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	
เงินสดรับเป็นค่าดอกเบี้ย	25
เงินลงทุนชั่วคราว (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(400)
เงินให้กู้ยืมแก่กรรมการ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	50
เงินสดรับจากการขายอุปกรณ์	40
เงินสดจ่ายซื้ออุปกรณ์	<u>(400)</u>
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	<u>(685)</u>

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

เงินสดจ่ายเป็นค่าดอกเบี้ย	(39)
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	140
เงินสดรับจากกู้ยืมระยะยาว	300
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(100)
เงินสดจ่ายปันผล	(100)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	<u>201</u>

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)

76

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี

280

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี

356

รายการที่ไม่กระทบเงินสด

บริษัทมีหนี้สินคงค้างจากการซื้ออุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x2 จำนวนเงิน 60 บาท